HALLINTOSÄÄNNÖN LIITE 1, TOIMIVALLAN KOHDENNUS - VALTUUSTO

Huom! Kunnanhallitus rinnastuu valiokuntiin, Konernipalveluiden palvelualueen osalta

1. Hallinto
2. Henkilöstöasiat
3. Talousasiat
4. Maankäyttö
5. Kaavoitus
6. Rakennettu ympäristö
7. Ympäristöasiat
8. Varhaiskasvatus ja perusopetus
9. Vapaa-aikatoimi
10. Vesihuolto
11. Seudullisen ympäristöterveyshuollon erityistoimivalta (LIITE 3)
12. Seudullisen Työllisyysalueen erityistoimivalta (LIITE 4)
13. Valvontajaosto (LIITE 2)

1. Toimivalta: Hallinto

	Tehtävä	Valtuusto	Kunnanhallitus	Valiokunta (ml TarkLtk)	Yhteiset toimielimet	Muu toimielin	Viranhaltija
1.1	**Vaalit**						
1.1.1	Toimielinten valinta/kokoonpano	X (sis valvontajaos)	Kunnanhallitus: nuorisovaltuusto ja vanhus- ja vammaisneuvosto	Sivistys- ja Hyvinvointivaliokunta: oppilasjaosto			
1.2	**Hallinnon järjestäminen**						
1.2.1	Hallintosääntö	X	Kunnan puolesta yleisesti muista kuin valtuustolle yksinomaan säädetyistä asioista, jollei kuntalaissa tai erityislaeissa erikseen muuta säädetä, taikka jollei tässä hallintosäännössä toimivallasta muuta määrätä		Jäsenkuntien lausunnot osana valmistelua		
1.2.2	Esitykset toimielimille		Valtuustolle	Valiokunnat kunnanhallitukselle, Tarkastuslautakunta valtuustolle.	Kunnanhallitukselle	Jaostot sille toimieleimelle, jolle alainen	
1.2.3	Otto-oikeus		Valiokuntien ja alaistensa viranhaltijoiden osalta. Yhteiset toimielimet vain laillisuusperustein.	Alaistensa jaostojen ja viranhaltijoiden osalta	Alaistensa viranhaltijoiden osalta	Alaistensa viranhaltijoiden osalta	
1.2.4	Muutoksenhakuoikeuden käyttämisestä ja muutoksenhakuun liittyvien lausuntojen hyväksymisestä sekä kanteluihin vastaamisesta		X	X	X		
1.2.5	Korvaus-, riita- ja vahinkoasioita koskevien hakemusten vireillepano	Yli 1 M€	Korkeintaan 1 M€, kun ylitää 50.000 euroa	Ylittää 10.000 euroa, mutta korkeintaan 50.000 euroa	Ylittää 10.000 euroa, mutta korkeintaan 50.000 euroa		Palvelualuejohtaja/Palvelujohtaja enintään 10.000
1.2.6	Oikeusprosessin käynnistämistä kunnan edun puolustamiseksi sekä vastineiden antamisesta kuntaa vastaan esitettyihin väitteisiin.		X				Kunnanjohtaja, Palvelualuejohtaja, Palvelujohtaja: Tutkintapyynnön esittäminen toimivaltaiselle viranomaiselle.
1.2.7	Sovintosopimuksesta ja/tai vahingonkorvauksen myöntämisestä tapauksissa, joissa kunta on katsottava korvausvelvolliseksi		25.000 euroa tai yli, sekä asiat jotka ei kuulu muun toimielimen tai viranhaltijan toimivaltaan	Yli 10.000 euroa, mutta alle 25.000 euroa	Yli 10.000 euroa, mutta alle 25.000 euroa		Palvelualuejohtaja/Palvelujohtaja enintään 10.000. Kuntatekniikan päällikkö enintään 5000 €

	Tehtävä	Valtuusto	Kunnanhallitus	Valiokunta (ml TarkLtk)	Yhteiset toimielimet	Muu toimielin	Viranhaltija
1.2.8	Asiakirjahallinto, arkistointi ja arkistonmuodostus		1. Johtavan viranhaltijan nimeäminen ja tehtävien määritys 2. Tiedonohjaussuunnitelman yleiset periaatteet. 3. Kunnan arkistonmuodostajat ja rekisterinpitäjät. 4. Asiakirjojen antamisesta perittävien maksujen perusteista ja euromääristä				Tietopalvelusihteeri: 1. Asiakirjoja koskevat saapuneet tietopyynnöt 2. Tiedonohjaussuunnitelma 3. Asiakirjahallinto 4. Arkistointi
1.2.9	Tiedonhallintalain vastuut, käytännöt ja valvonta		1.Vastuu tiedonhallintalain mukaisten kuvausten koostamisesta ja ylläpidosta: tiedonhallintamalli (5 §), muutosvaikutusten arviointi (5 §) ja asiakirjajulkisuutta koskeva kuvaus (28 §) 2.Vastuu 19 §:ssä säädetystä tietoaineistojen sähköiseen muotoon muuttamisesta ja saatavuudesta 3.Vastuu tietoturvallisuusjärjestelyistä, tietojärjestelmien toiminnasta ja yhteen toimivuudesta sekä tietovarantojen yhteen toimivuudesta (2 §:n 13 kohta, 5 §, 12 - 17 §, 22 - 24 §) ja 4.Vastuu asianhallinnan ja palvelujen tiedonhallinnan järjestämisestä sekä tietoaineistojen säilyttämisen järjestämisestä (21 §, 25 - 27 §)				Hallintolakimies, hallintopäällikkö, tietohallintopäällikkö
1.2.10	Hyvinvointisuunnitelma	X	Esitys valtuustolle	Valmistelee			
1.2.11	Hyvinvointikertomus	X (Tiedoksi)	Esitys valtuustolle	Valmistelee			
1.3	**Toiminnan järjestäminen**						
1.3.1	Kunnan toiminnan järjestämisen periaateet	Merkittävät ja laajakantoiset	Poikkihallinnollinen ohjaus				
1.3.2	Perussopimukset ja vastaavat yhteistoimintaa ohjaavat asiakirjat	Merkittävät ja/tai laajakantoiset	Vähäiset				
1.3.3	Perussopimuksia vähäisemmistä, kaikkia palvelualueita koskevista, kunnan yhteistoimintaa ohjaavista sopimuksista ja sitoumuksista		X				
1.3.4	Hallinnassaan olevien tilojen väliaikaisesta vuokralle antamisesta tai tilojen käyttöperiaatteista			Ellei hallintosäännössä ole toisin määrätty			Kunnanjohtaja tai Palvelualuejohtaja, korkeintaan 4 kuukaudeksi, kun sopimus on alle 10.000 euroa.
1.3.5	Toimipisteiden määrä ja sijainti talousarvion puitteissa.		x	x	x		Palvelualue-/palvelujohtaja: Toimipisteiden määrä ja sijainti talousarvion puitteissa, lyhytaikaiset vuokrasopimukset alle 6 kk.
1.3.6	Toimipisteiden aukioloaikojen määrittely.		x	x	x		
1.3.7	Yksittäisen toimipisteen aukioloaikojen väliaikaiset muutokset.						Palvelualue-/Palvelujohtaja, yksikön esihenkilön esityksestä

	Tehtävä	Valtuusto	Kunnanhallitus	Valiokunta (ml TarkLtk)	Yhteiset toimielimet	Muu toimielin	Viranhaltija
1.4	**Riskien hallinta**						
1.4.1	Riskienhallinnan järjestämisestä, toimeenpanon valvonnasta ja tuloksellisuudesta sekä raportoinnista	Riskienhallinnan perusteet	Riskienhallinnan ohjaus ja seuranta, ml. konserniyhtiöt.	X	X		Kunnanjohtaja: hyvän johtamis- ja hallintotavan, sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä kuntaorganisaatiossa Palvelualue-/Palvelujohtaja: sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja tuloksellisuudesta organisaatiossaan. Esihenkilö: riskien tunnistamisesta, arvioinnista ja toimenpiteistä.
1.4.2	Tietosuojalainsäädännön järjestäminen		Perusteet ja määrää tietosuojavastaavan sekä tämän tehtävät				Tietosuojavastaava
1.4.3	Ilmoittajansuojelulain järjestäminen		Perusteet sekä nimeää käsittelijät ja asiantuntijat				
1.5	**Ohjelma-, hanke- ja projektitoiminta**						
1.5.1	Hankkeisiin osallistuminen (pl investointihankkeet)		EU- ja muihin hankkeisiin osallistuminen, siltä osin, kun toimivaltaa ei ole tässä säännössä delegoitu valiokunnalle tai viranhaltijalle	Hankkeen kokonaiskustannusarvio hankintarajan mukaisesti	Hankkeen kokonaiskustannusarvio hankintarajan mukaisesti	Hankkeen kokonaiskustannusarvio hankintarajan mukaisesti	Hankkeen kokonaiskustannusarvio hankintarajan mukaisesti
1.6	**Sisäinen tarkastus ja valvonta**						
1.6.1	Sisäisen tarkastuksen vastuu	Sisäisen valvonnan perusteet	1. sisäisen valvonnan järjestäminen, yhteen sovittaminen ja ohjeistukset siten, että kunnan toiminnan laillisuus ja tuloksellisuus varmistetaan. 2. Sisäisen tarkastuksen suunnitelma, johon perustuen arvioidaan riskienhallinta-, valvonta-, johtamis- ja hallintoprosessien tuloksellisuutta. 3. Riskienhallinnan järjestäminen siten, että kunnan toiminnan olennaiset riskit tunnistetaan ja kuvataan ja riskin toteutumisen vaikutukset, toteutumisen todennäköisyys ja mahdollisuudet hallita riskiä arvioidaan.	X	X	X	
1.7	**Ulkoinen tarkastus ja valvonta**						
1.7.1	Tilintarkastusyhteisön valinta	X		Tarkastuslautakunta esitys valtuustolle			

	Tehtävä	Valtuusto	Kunnanhallitus	Valiokunta (ml TarkLtk)	Yhteiset toimielimet	Muu toimielin	Viranhaltija
1.8	**Omistajaohjaus**						
1.8.1	Konserniohje	X					
	Omistajapolitiikka ja -ohjaus		1. Konserniohjauksen, -johtamisen ja -valvonnan järjestäminen, seuranta ja raportointi valtuustolle 2. Ohjeistukset valitsemilleen edustajille 3. Tytäryhteisöille ja kuntayhtymille asetettavat strategiset tavoitteet sekä talousarviotavoitteet 4. Kunnan ennakkokanta konserniohjeen edellyttämissä asioissa 5. Tytäryhtiöiden perustamisasiakirjaa ja yhtiöjärjestystä sekä vastaavien asiakirjojen esityksistä koskien yhtiöitä, säätiöitä ja kuntien välistä yhteistoimintaa 6. Osakas- ja yhteistoimintasopimuksien ja niiden muutos- ja kehittämistarpeita arviointi kunnan tavoitteiden näkökulmasta 7. Konsernijohtoon kuuluvien viranhaltijoiden työnjako 8. Riita- ja vastuukysymyksiin kohdistuvasta valmistelusta ja ohjauksesta	Konserniohjeen ja omistajapolitiikan mukaisesti			
1.8.2	Konserniyhtiöiden kokouspalkkiot		Konserniohjaus kokouspalkkioita koskevissa asioissa				

	Muu hallinnollinen erityistoimivalta	Valtuusto	Kunnanhallitus	Valiokunta (ml TarkLtk)	Yhteiset toimielimet	Muu toimielin	Viranhaltija
1.9.1	Tutkimusluvista ja opinnäytetöistä						Kunnajohtaja: Palvelualuerajat ylittävissä, Palvelualuejohtaja/Palvelujohtaja alueellaan
1.9.2	Vastineet Aluehallintovirastolta tulleisiin selvityspyyntöihin		Koko kuntaa koskevat	Toimielimen alainen toiminta	Toimielimen alainen toiminta, ellei viranhaltijalla		Työllisyyspäällikkö/ 1.1.2025 alkaen viranomaistoimintoja koskevat selvitykset työllisyyslautakunta työllisyysalueella
1.9.3	Lain työllisyyden edistämisen kuntakokeilun mukaiset sekä muut työllisyyden edistämisen kuntakokeilusta johtuvat yksilöä ja työnantajaa koskevat päätökset sekä työvoimapoliittiset lausunnot.						Omavalmentaja (31.12.2024 saakka)
1.9.4	Maahanmuutto- ja pakolaisasiat		Pakolaissopimus	Elinvoimavaliokunta: maahanmuuttoasioista vastaava toimielin.	Työllisyyslautakunta: Kotoutumiskoulutus työvoimakoulutuksena työnhakija-asiakkaille		Työllisyys- ja kotoutumispalveluiden päällikkö, Palvelukoordinaattori
1.9.5	Kotoutumispalvelut: Kotoutumissuunnitelma ja kotoutujan palvelutarpeen mukainen palveluprosessin ohjaus. Laki kotoumisen edistämisestä (681/2023)						Työllisyys- ja kotoutumispalveluiden päällikkö ja hänen kotoutumispalveluihin liittyvät alaisensa.
1.9.6	Työllisyyspalvelut: Työllisyyttä edistävät tuet (yritykset) ja avustukset (esim yhdistykset) mm. kuntalisä, kesätyöseteli						Yksikön vastuupäällikkö ja hänen alaisuudessaan työskentelevä palvelukoordinaattori
1.9.7	Julkiset kuulutukset ja julkipanoa koskeva menettely, sekä virallinen viestintä						Hallintopäällikkö: Julkipano ja nimeää vastuunalaisen hoitajan.
1.9.8	Vieraanvaraisuus		Ohjeistuksesta ja määräyksistä				
1.9.9	Lahjoitukset ja valtionperintö		Ohjeistuksesta ja määräyksistä				Kunnanjohtaja
1.9.10	Kunnan vaakunan käyttöoikeus						Kunnanjohtaja
1.9.11	Kunnan edunvalvonta		Kunnanhallitus				
1.9.12	Häiriötilanteiden ja poikkeusolojen toimivalta	Strateginen valmiussuunnitelma (täsmentää toimivaltaa)	Varautuminen ja valmiussuunnitelmat	Varautuminen ja valmiussuunnitelmat	Varautuminen ja valmiussuunnitelmat		Operatiiviset suunnitelmat ja niihin liittyvä ohjeistus. Kohdan 1.9.12 mukaisesta toimivallasta poikkeavasti toimiminen tilanteen edellyttäessä, Hallintosääntö § 36 ja § 37
1.9.13	Kuntaa koskevista laki- ja asetusmuutoksista annettavat lausunnot ja havainnot.						Kunnanjohtaja

2. Toimivalta: Henkilöstöasiat

	Tehtävä	Valtuusto	Kunnanhallitus	Valiokunta (ml TarkLtk)	Yhteiset toimielimet	Muu toimielin	Viranhaltija
2.1	**TYÖNANTAJATOIMINNOT**						
2.1.1	Henkilöstöä koskevat talousarviotavoitteet	X					Henkilöstöpäällikkö valmistelee
2.1.2	Organisaatio ja sen tehtävien täsmennys	Kuntaorganisaation palvelualuerakenne	Palvelualueiden välisen työnjaon täsmentäminen.	Vastuualueet	Vastuualueet		Palvelualue- / palvelujohtaja vastuualueiden alaisesta organisaatiosta
2.1.3	Kunnan henkilöstöpoliittinen ohjaus ja linjaukset		X				
2.1.4	Henkilöstöpalveluiden järjestämisen periaateet		X				Henkilöstöpäällikkö: Toimeenpano
2.1.5	Työnantajan edustaminen		X				Esihenkilöt alaisensa henkilöstön osalta, kunnahallituksen linjausten mukaisesti.
2.1.6	Paikallinen sopiminen		X				Henkilöstöpäällikkö: Toimeenpano
2.1.7	Työsuojelutoiminnasta, työsuojelun valvonnasta ja työsuojeluyhteistoiminnasta annetun lain mukainen työnantajan edustajan nimeäminen		X				
2.1.8	Helpotuksen tai vapautuksen myöntämisestä viranhaltijan ja työntekijän velvollisuudesta korvata kunnalle aiheutunut vahinko, ellei vahinko ole aiheutettu tahallaan tai törkeästä tuottamuksesta.		X				
2.1.9	Yhteistoimintaneuvottelujen aloittaminen		Kun koskee kymmentä tai useampaa henkilöä				Henkilöstöpäällikkö: alle 10 henkeä koskevat
2.1.10	Henkilöstön lomauttaminen		Periaatteet				Henkilöstöpäällikkö: Toimeenpano
2.2	**PALKKAUS JA TYÖAIKA**						
2.2.1	Palkkausjärjestelmä ja -periaatteet		X				Henkilöstöpäällikkö: Toimeenpano
	1. Palkattavan palkka ja työsuhde-edut sekä etuudet 2. Aiheettomasti maksetun palkan tai etuuden takaisinperintä		Kunnanjohtaja ja palvelualuejohtajat				Palvelussuhteeseen ottava viranomainen (esihenkilön esihenkilö), kunnan määrittämin ehdoin
2.3	**VIRAT JA TYÖSUHTEET**						
2.3.1	Sijaisen viranhaltijan nimeäminen		Kunnanjohtaja, palvelualuejohtajat				Palvelualuejohtaja alaisensa palvelujohtajan osalta. Palvelualuejohtaja/ Palvelujohtaja: vastuualuepäällikön virat ja suorat alaiset. Vastuualuepäällikkö: vastuualueen virat ja tehtävät.
2.3.2	Tehtävän määräaikaisen hoitajan nimeäminen		Kunnanjohtaja ja palvelualuejohtajat				Palvelualuejohtaja alaisensa palvelujohtajan osalta. Palvelualuejohtaja/ Palvelujohtaja: vastuualuepäällikön virat ja suorat alaiset. Vastuualuepäällikkö: vastuualueen virat ja tehtävät.

2.3.3	1. Virka- / työsuhteen muuttamisesta osa-aikaiseksi. 2. Palvelussuhteen purkamisesta ja irtisanomisesta 3. Viranhaltijalain 45§:n tai työsopimuslain 12 luvun nojalla maksettavasta korvauksesta päättäminen		Kunnanjohtaja ja palvelualuejohtajat				Palvelussuhteeseen ottava viranomainen, kunnan määrittämin ehdoin

	Tehtävä	Valtuusto	Kunnanhallitus	Valiokunta (ml TarkLtk)	Yhteiset toimielimet	Muu toimielin	Viranhaltija
2.4	**MUUT HENKILÖSTÖASIAT**						
2.4.1	Palvelualueiden välinen työryhmä ja työvoiman käyttö						Kunnanjohtaja
2.4.2	Virka ja työehtosopimusten tulkinta ja soveltaminen kunnassa						Henkilöstöpäällikkö
2.4.3	Esihenkilötyön tueksi annattavat henkilöstöohjeet ja linjaukset						Henkilöstöpäällikkö
2.4.4	Päätös harkinnanvaraisesta virkavapaasta ja työvapaasta sekä sijaisen nimeämisestä, järjestämisestä tai ottamisesta		Kunnanjohtaja ja palvelualuejohtajat				Palvelussuhteeseen ottava viranomainen, kunnan määrittämin ehdoin
2.4.5	Työssäoppimisen puitesopimukset oppilaitosten kanssa						Palvelualuejohtaja/Työllisyysaluejohtaja/Ympäristö terveysjohtaja
2.4.6	1. yleisperiaatteet järjestelyvaraerien käytössä ja järjestelyvaraerien käyttö 2. työsuorituksen arviointiin perustuvat henkilökohtaiset lisät 3. harkinnanvaraiset palkanosat ja tarkistukset						Henkilöstöpäällikkö, palvelualue-/palvelujohtajien esitysten perusteella
2.4.7	1. palveluaikaan perustuvien lisien ja vuosiloman määräytymisperusteet 2. hyväksyy pääluottamusedustajia, luottamusedustajia ja työsuojeluvaltuutettuja koskevat sopimukset, koulutukset ja matkakorvaukset 3. tehtäväkohtaisten palkkojen määritys lukuun ottamatta opettajien palkkoja 4. liukuvan työajan ja työajanseurantajärjestelmän käyttäjistä/käytön laajentamisesta						Henkilöstöpäällikkö
2.4.8	Sivutoimi-ilmoituksen vastaanottaminen. Sivutoimiluvan myöntäminen ja päättäminen						Palvelussuhteeseen ottava viranomainen, kunnan määrittämin ehdoin
2.4.9	Tehtävänimikkeestä päättäminen.						Palvelussuhteeseen ottava viranomainen, kunnan määrittämin ehdoin
2.4.10	Henkilöstön käyttö vaaratilanteessa						Palvelualuejohtaja / palvelujohtaja, alaisessaan toiminnassa. Palvelualuerajat ylittävissä, kunnanjohtaja.

3. Toimivalta: Talousasiat

	Tehtävä	Valtuusto	Kunnanhallitus	Valiokunta (ml TarkLtk)	Yhteiset toimielimet	Muu toimielin	Viranhaltija
3.1	**TALOUSARVIO ja KÄYTTÖSUUNNITELMA**						
3.1.1	Talousarvion (sisältäen talousarvion sitovuustasot ja toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet, sekä kuntakonsernin toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet) ja siihen tehtävien muutosten hyväksyminen, kun sitovuustaso ylittyy.	X					
3.1.2	Talousarvioesitysten tekeminen valtuustolle		X				
3.1.3	Talousarvioesitysten tekeminen kunnanhallitukselle		Suunnittelukehykset ja talousarvioohje	X	X		
3.1.4	Käyttösuunnitelman sekä siihen tehtävien muutosten hyväksyminen ja toteutumisen valvonta		täytäntöönpano-ohje ja valvonta	X	X		
3.1.5	Käyttösuunnitelmassa määrättyjen meno/tositteiden hyväksyjämuutokset talousarviovuoden aikana						Palvelualue-/Palvelujohtaja
3.1.6	Talousarvion toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden asettaminen, sekä käyttösuunnitelman toteuttaminen ja seuranta alaistensa yksiköiden osalta.		ohjeistaa kuntaorganisaatiota ja valvoo alaistaan toiminta	X	X	X	Kunnanjohtaja, Palvelualuejohtaja, palvelujohtaja, Vastuualuejohtaja, palveluyksikön ja toimintayksikön esimies, KH:n alaisen taseyksikön johtaja tai päällikkö
3.1.7	Talousarvion toteuman ja muutospaineiden seuranta		Ohjeistus ja raportointi valtuustolle	Kunnanhallitukselle	Kunnanhallitukselle		
3.1.8	Oikeus hyväksyä koko kuntaa (palvelualueesta riippumatta) koskevat ostolaskut ja muut tositteet.						Kunnanjohtaja, Hallinto- ja talousjohtaja
3.2	**HANKINNAT**						
3.2.1	Hankintalinjaukset ja Hankintaohje		X				
3.2.2	Kilpailutukset		Kokonaan uuden (esim. ulkoistukset) palvelutuotannon kilpailuttamisesta	Palvelutuotanto	Palvelutuotanto	Palvelutuotanto	
3.2.3	Kunnan investointihankkeita koskevista hankesuunnitelmista	Kun kustannusarvio yli 3 miljoonaa euroa	Hankesuunnitelmat joiden kustannusarvio on korkeintaan 3 miljoonaa euroa, kun toimivaltaa ei ole määritetty muulle toimielimelle tai viranhaltijalle	Kiinteistöjen hankesuunnitelmista tai luonnospiirustuksista sekä kustannusarviosta ja tilojen osalta vuokratasosta, kun kustannusarvio > 0,5 mutta korkeintaan 3,0 miljoonaa euroa	Kiinteistöjen hankesuunnitelmista tai luonnospiirustuksista sekä kustannusarviosta ja tilojen osalta vuokratasosta, kun kustannusarvio > 0,5 mutta korkeintaan 3,0 miljoonaa euroa		Hankintaohjeen mukaisesti, kun hankinnan kustannusarvio on korkeintaan 500.000 euroa.
3.2.4	Käyttöomaisuuden ja kiinteän omaisuuden vuokralle ottamisesta	vuokra-aika ylittää 25 v ja arvioitu kokonaisarvo yli 1 miljoonaa euroa	Vuokra-aika on korkeintaan 25 v ja arvioitu kokonaisarvo korkeintaan 1 miljoonaa euroa	Toimintojensa tarvitsemien tilojen vuokralle ottamisesta, talousarviovuoden osalta.	Toimintojensa tarvitsemien tilojen vuokralle ottamisesta, talousarviovuoden osalta.		
3.2.5	Yhteinen hankinta tai yhteishankintasitoumus (kahdella tai useammalla palvelualueella tilaaja-asema)		Hankinnan yhteisarvo ylittää 500.000 euroa				Kunnanjohtaja tai hallinto- ja talousjohtaja, hankinnat enintää 500.000 euroa

	Tehtävä	Valtuusto	Kunnanhallitus	Valiokunta (ml TarkLtk)	Yhteiset toimielimet	Muu toimielin	Viranhaltija
3.2.6	Urakoista sekä irtaimisto- ja palveluhankinnoista talousarvion puitteissa siltä osin, kun toimivaltaa ei ole siirretty viranhaltijalle, hankintarajat huomioiden		X	x	x		
3.2.7	Palvelualueensa tai alaisensa taseyksikkön hankinnoista (ja näihin liittyvät sopimukset), pl tietohallinnon hankinnat						Kunnanjohtaja, hallinto- ja talousjohtaja, palvelualuejohtaja, ympäristöterveysjohtaja, työllisyysaluejohtaja 500.000 euroon saakka
3.2.8	Vastuualueensa hankinnoista (ja näihin liittyvät sopimukset), enintään 200 000 euroa, pl. Tietohallintoa koskevat hankinnat						Vastuualuepäällikkö enintään 200.000 euroa/päätös, kaavoitusarkkitehti, yleiskaavoittaja, rakennuttaja ja metsäasiantuntija enintään 50.000 euroa/päätös, ympäristötarkastaja ja ympäristösihteeri enintään 10.000 euroa/päätös
3.2.9	Tietojärjestelmä-, ohjelmisto- ja ICT-palvelusopimukset		Yli 500.000 euron hankinnat				Kunnanjohtaja tai hallinto- ja talousjohtaja, hankinnan ylittäessä 300.000, enintää 500.000 euroa, Tietohallintopäällikkö 300.000 euroon saakka.
3.2.10	ICT Leasing-rahoitussopimuksen käytöstä						Tietohallintopäällikkö
3.2.11	Yhteishankintasitoumukset (Hansel, Sarastia ym.)						Kunnanjohtaja tai hallinto- ja talousjohtaja, palvelualuerajat ylittävät sitoumukset. Tietohallintopäällikkö koko kuntaa koskevat ICT-hankinnat. Muilta osin: Palvelualuejohtaja/Palvelujohtaja
3.3	**RAHOITUS**						
3.3.1	Rahoitus- ja sijoitustoiminnan periaatteet	X	Valtuuston asettamissa rajoissa				
3.3.2	Lainojen korkosuojausten yleissopimuksista		X				
3.3.3	Lainan ottaminen	Talousarvion rahoitusosa	Toimeenpano				
3.3.4	Lainan ennenaikainen poismaksaminen	Talousarvion rahoitusosa	Toimeenpano				
3.3.5	Lainan antaminen	periaatteet	x				Hallinto- ja talousjohtaja: Hankkeiden väliaikaisrahoitus yhdistyksille, valtuuston hyväksymin periaattein.

	Tehtävä	Valtuusto	Kunnanhallitus	Valiokunta (ml TarkLtk)	Yhteiset toimielimet	Muu toimielin	Viranhaltija
3.4	**Tuet, etuudet ja asiakasmaksut**						
3.4.1	Tuki, etuus tai asiakasmaksu	taloudellisesti tai periaatteellisesti merkittävä	x	x	x	x	
3.4.2	Palveluista ja tuotteista perittävistä maksuista ja niiden määräytymisperusteista	Periaatteiden linjaus	Periaatteiden täsmennys	valtuuston tai kunnanhallituksen päättämien periaatteiden mukaisesti	valtuuston tai kunnanhallituksen päättämien periaatteiden mukaisesti		Vapaa-aikapäällikkö: asiointipisteessä kopioista ja tulosteista perittävistä maksut, sekä myynnissä olevien tuotteiden hinnat.
3.4.3	Avustukset		Kunnanhallituksen talousarvioon varattujen palvelualueen vastuutehtäviin liittyvien avustusten jakoperusteista ja jakamisesta, ellei päätösvaltaa ole tässä säännössä delegoitu viranhaltijalle	Talousarvioon varattujen palvelualueen vastuutehtäviin liittyvien avustusten jakoperusteista ja jakamisesta			
3.4.4	Vesihuoltomaksut (vesihuoltolaki 18 ja 19 §)	yleiset periaatteet	Erityiskuluttajien tapauskohtaisen liittymismaksun päättäminen	elinvoimavaliokunta: maksujen muutokset			
3.4.5	Korvaus yleisten alueiden huleveden viemäröinistä (19 a §)			elinvoimavaliokunta			
3.4.6	Vesihuollon johtoalueen käyttöoikeussopimukset ja korvauksista päättäminen		50 000 euron tai sen ylittävät	Elinvoimavaliokunta, kun sopimuksen arvo on yli 20.000 mutta alle 50.000 euroa			vesihuoltopäällikkö hyväksyy ja allekirjoittaa sopimukset ja maksettavat korvaukset enintään 20 000 €/päätös
3.5	**MUU TALOUTTA KOSKEVA ERITYISTOIMIVALTA**						
3.5.1	Poistosuunnitelma	X					
3.5.2	Hyödyke- tai hyödykeryhmäkohtaiset poistosuunnitelmat ja poistolaskennan pohjaksi pienhankintarajan, jonka alittavista hankinnoista ei kirjata poistoja vaan ne kirjataan suoraan kuluksi		X				
3.5.3	Rahastojen säännöt	X					
3.5.4	Yhtiöiden, liikelaitosten, yhteisöjen ja säätiöiden perustaminen ja lakkauttaminen.	X					
3.5.5	Kunnan kiinteän omaisuuden luovuttaminen tai myynti (pl tontit)	Omaisuuden arvo tai kauppahinta ylittää 1 miljoonaa euroa	Omaisuuden arvo tai kauppahinta korkeintaan 1 miljoonaa euroa				

	Tehtävä	Valtuusto	Kunnanhallitus	Valiokunta (ml TarkLtk)	Yhteiset toimielimet	Muu toimielin	Viranhaltija
3.5.6	Arvopaperit ostosta ja myynnistä.	Käyttöomaisuuden arvo tai kauppahinta yli 0,5 miljoonaa euroa	Käyttöomaisuuden arvo tai kauppahinta korkeintaan 0,5 miljoonaa euroa				Hallinto- ja talousjohtaja: sijoitusomaisuus
3.5.7	Kunnan irtaimen omaisuuden luovuttaminen tai myynti	Omaisuuden arvo tai kauppahinta yli 0,5 miljoonaa euroa	Omaisuuden arvo tai kauppahinta yli 250.000 euroa, korkeintaan 0,5 miljoonaa euroa	Omaisuuden arvo tai kauppahinta vähintään 100.000 euroa, mutta korkeintaan 250.000 euroa			Palvelualue-/Työllisyysalue/Ympäristöterveysjohtaja: Omaisuuden arvo tai kauppahinta alle 100.000 euroa
3.5.8	Sellaisen maksun suorittaminen, joka on kuntaa sitova ja kiireellisesti maksettava, vaikka tarkoitukseen ei ole määrärahaa käytettävissä.		Toimivalta kunnahallituksella. Kunnanhallituksen on viipymättä tehtävä valtuustolle esitys määrärahan myöntämisestä tai korottamisesta.				
3.5.9	Vakuuttamisen yleiset perusteet ja omaisuuden vakuuttaminen		X				
3.5.10	Kunnan muusta, kuin valtuuston päätösvaltaan kuuluvasta rahatoimesta		X				
3.5.11	Maksu- ja luottokortin myöntäminen		Kunnanjohtajan sekä hallinto- ja talousjohtajan osalta				Hallinto- ja talousjohtaja (pl kunnanhallituksen toimivalta)
3.5.12	Maksuliikennepankista						Hallinto- ja talousjohtaja
3.5.13	Kassavarojen sijoittaminen korkosijoituksiin.		sijoitusaika 12 kk tai yli				Hallinto- ja talousjohtaja: Alle 12 kk
3.5.14	Tilapäislaina (esim kuntatodistus) nostaminen		Kuntatodistus- tai muun limiittiohjelman hyväksyminen				Ohjelman sisäinen toiminta: Hallinto- ja talousjohtaja
3.5.15	Käteiskassan perustamisesta ja kassan enimmäismäärän ja pohjakassan vahvistamisesta						Talouspäällikkö
3.5.16	Kassantarkastajista						Talouspäällikkö
3.5.17	Tilien avaamisesta, konsernitilistä ja lopettamisesta rahalaitoksissa		Tilin käyttöoikeudet				Hallinto- ja talousjohtaja
3.5.18	Tilien käyttöoikeuksien antamisesta konekielisen maksuliikenteen ja maksuvalmiuden seurannan hoitamiseen						Talouspäällikkö
3.5.19	Yksittäisten koronvaihtosopimusten, korkokattosopimusten, korkolattiasopimusten, korkoputkisopimusten, korkostruktuurisopimusten sekä koron- ja valuutanvaihtosopimusten tekeminen kunnanhallituksen päättämisen tavoitteiden rajoissa						Hallinto- ja talousjohtaja
3.5.20	Henkilöistä, joiden tehtävänä on vastata taloushallinnon järjestelmien käyttöoikeuksien hakemisesta, poistamisesta ja ylläpidosta						Talouspäällikkö
3.5.21	Maksulykkäys ja maksuaikataulun muutos		Siltä osin, kun toimivaltaa ei ole siirretty viranhaltijalle				1. Kunnanjohtaja: enintään 500.000 euroon / max 6 kk, kaikkien palvelualueiden osalta. 2. Hallinto- ja talousjohtaja , korkeintaan 300.000 euroon / max 6 kk, kaikkien palvelualueiden osalta 3.Palvelualue-/ympäristöterveys-/työllisyysaluejohtaja (alaisensa toiminnan osalta) enintään 50 000 euron/2 kk 4.Talous- / henkilöstöpäällikkö, enintään 10000 € / max 2 kk, kaikkien palvelualueiden osalta.

	Tehtävä	Valtuusto	Kunnanhallitus	Valiokunta (ml TarkLtk)	Yhteiset toimielimet	Muu toimielin	Viranhaltija
3.5.22	Helpotuksen tai vapautuksen myöntämisestä kunnallisesta maksusta ja sille määrätyn viivästyskoron suorittamisesta		kun se on sallittua eikä sitä ole siirretty muulle toimielimelle tai viranhaltijalle	milloin se on mahdollista tai päätösvalta ei ole muulla viranomaisella (pl. maksulykkäykset ja maksuaikataulumuutokset)	milloin se on mahdollista tai päätösvalta ei ole muulla viranomaisella (pl. maksulykkäykset ja maksuaikataulumuutokset)		Palvelualuejohtaja/Ympäristöterveysjohtaja/Työllisyysaluejohtaja: alle 1.000 euroa
3.5.23	Kunnalle uskotun perinnön vastaan ottaminen sekä antaa kunnalle testamentattujen tai lahjoitettujen varojen hoitoa ja käyttöä koskevat tarpeelliset ohjeet, jollei testamentissa tai lahjakirjassa ole toisin määrätty taikka valtuusto muuta päättänyt.		X				
3.5.24	Saatavien poistaminen kirjanpidosta						Palvelualuejohtaja/Ympäristöterveysjohtaja/Työllisyysaluejohtaja
3.5.25	Hyväksyy/vapauttaa vakuuden/takauksen						Palvelualuejohtaja/Ympäristöterveysjohtaja/Työllisyysaluejohtaja

4. Toimivalta: Maankäyttö

	Tehtävä	Valtuusto	Kunnanhallitus	Valiokunta (ml TarkLtk)	Yhteiset toimielimet	Muu toimielin	Viranhaltija
4.1	**Maapolitiikka**						
4.1.1	Maapoliittinen ohjelma (AKL § 5a)	x					
4.1.2	Kehittämisalueen nimeäminen (AKL § 110)	X					
4.1.3	Luovutettavien tonttien hinnoittelu- ja luovutusehdot	Hinnoitteluperiaateet	Tonttikohtainen luovutushinta ja -ehdot				
4.2	**Maanhankinta**						
4.2.1	Maa-alueiden hankinta ja vuokraaminen		X				
~~4.2.2~~	~~Maa-alueiden vuokraamisesta~~						~~Elinvoimavaliokunnan hallintaan kuuluvien alueiden vuokraamisesta tai muutoin käyttöön ottamisesta.~~
4.2.3	Etuosto-oikeusmenettely		Etuostolain §:n 21 mukaisesta etuosto-oikeuden käyttämisestä				Maankäyttöasiantuntija ~~Kaavoitus- ja maankäyttöpäällikkö~~: etuosto-oikeuden käyttämättä jättämisesssä silloin kun ei tarvetta valmistella khall päätettäväksi etuostoharkintaa varten
4.2.4	Lunastusmenettely	1.kunnan lunastusoikeuden käyttämisestä asemakaava-alueella (AKL § 96 ja § 97) 2.lunastusluvan hakemisesta (AKL § 100)	Kunnan oikeudesta lunastaa asemakaavan mukainen tontti (AKL 97.3)				
4.2.5	Kaavan toteuttamista varten tarvittavien alueiden, rakennusten sekä kiinteiden rakenteiden ja laitteiden ostamisesta, myymisestä, vaihtamisesta ja lunastamisesta, sekä maankäyttösopimuksista		1.50 000 euron tai sen ylittävät maankäyttösopimukset, ellei laista tai asetuksista muuta johdu (AKL § 91 b) 2.50 000 euroa, sen ylittävät kaavan toteuttamista varten tarvittavien alueiden, rakennusten sekä kiinteiden rakenteiden ja laitteiden ostamisesta, myymisestä, vaihtamisesta ja lunastamisesta	Elinvoimavaliokunta: 1.maankäyttösopimuksista, kun sopimuksen arvo on yli 20 000 mutta alle 50 000 euroa (AKL luku 12a) 2.asemakaavan toteuttamista varten tarvittavien alueiden, rakennusten ja laitteiden ostamisesta, myymisestä, vaihtamisesta ja lunastamisesta, kun niiden arvo on yli 20.000 mutta alle 50. 000 euroa			~~Kaavoitus- ja maankäyttöpäällikkö~~ Kehityspäällikkö: 20.000 euroon asti
4.2.6	Maankäytön kehittämiskorvausten enimmäismäärän	x					

	Tehtävä	Valtuusto	Kunnanhallitus	Valiokunta (ml TarkLtk)	Yhteiset toimielimet	Muu toimielin	Viranhaltija
4.3	**Maan luovutus**						
4.3.1	Tonttien vuokraus ja myynti	Kunnan omistamien tonttien hinnoitterurakenteesta ja vyöhykehinnoista.	Kunnan omistamien tonttien myynti tai vuokraus, sekä luovutettavien tonttien hinnoittelu- ja luovutusehdot. Rakentamattomien tonttien takaisinosto rivitalo-, kerrostalo-, ja teollisuustonttien osalta, joista KH tehnyt myyntipäätöksen.	Lykkäyksen myöntämisestä rakennuspaikkojen ja muiden alueiden myynti- ja vuokrausehtojen mukaisen rakentamis- tai muun velvoitteen täyttämisestä			~~Kaavoitus- ja maankäyttöpäällikkö~~ Kehityspäällikkö: päättää valtuuston vahvistamien perustein kunnan omistamien pientalo- ja vapaa-ajan rakennusten rakentamiseen tarkoitettujen tonttien ja rakennuspaikkojen myymisestä ja vuokraamisesta sekä kunnan vyöhykehinnalla myymien rakentamattomien omakotitonttien takaisinostosta ;–vuokrasopimuksen purkamisesta; vapautuksen, lykkäyksen tai pidennyksen myöntämisestä; myynti- ja vuokraehtojen täyttämisestä; varauspäätöksen peruuttamisesta;
4.4	**Kuntatekniikan järjestäminen**						
4.4.1	Katusuunnitelmien hyväksyminen (AKL 85§)						Kuntatekniikan päällikkö
4.4.2	Muun yleisen alueen kuin kadun toteuttamissuunnitelmat (AKL 90 §)						Kuntatekniikan päällikkö
4.4.3	Yleisiin teihin liittyvät toteuttamissopimukset						Kuntatekniikan päällikkö ja vesihuoltopäällikkö hyväksyvät toteuttamissopimukset oman vastuualueensa osalta
4.4.4	Tieliikennelaissa ja asetuksessa kunnalle määrättyjen tehtävien hoito: kaduilla käytettävät nopeusrajoitukset ja muut liikenneohjauslaitteiden asentamiset ja liikennejärjestelyt						Kuntatekniikan päällikkö
4.4.5	Öljyvahinkojen jälkitorjunnassa kunnan määräämä viranomainen (Pelastuslaki 40§)						Kuntatekniikan päällikkö (sijaisena-Rakennuttaja)
4.4.6	Kiireellisten kuntatekniikan korjaustöiden suorittamisesta, mikäli vahingon estäminen tai toiminnan turvaaminen sitä edellyttävät						Kuntatekniikan päällikkö
4.4.7	Urakalla suoritettujen töiden vastaanottamisen hyväksyntä ja takuutarkastukset valiokunnan ja viranhaltijan antamissa urakoissa.						Kuntatekniikan päällikkö
4.4.8	Kadunpitopäätökset ja kadunpidon lopettamispäätökset (AKL 86 §)						Rakennuttaja
4.4.9	Johdon, laitteen ja rakennelman siirtopaikan hyväksyntä (AKL 89 §)						Rakennuttaja
4.4.10	Myöntää luvan johtojen, kaapeleiden ja muiden sellaisten laitteiden (jakokaapit ja keskukset) sijoittamiseen kunnan omistamille ja hallitsemille alueille.						Rakennuttaja
4.4.11	Ajoneuvojen siirtämisestä annetussa laissa kunnalle määrättyjen tehtävien hoitaminen						Kuntatekniikan päällikkö
4.4.12	Tilapäisistä liikennejärjestelyistä ja liikenteenohjauslaitteista päättäminen (Tieliikennelaki 71 §)						Kuntatekniikan päällikkö
4.4.13	Suostumuksen antaminen liikenneohjauslaitteen asettamiseksi yksityisteille, milloin muu kuin kunta on tienpitäjänä (Tieliikennelaki 71 §)						Rakennuttaja
4.4.14	Mikroliikennelupa (liikenteen palveluista annettu laki 303/2025, liikennepalvelulaki, luku 2 a)			Mikroliikenneluvan käyttönotto ja säännöt			Kuntatekniikan päällikkö: Mikroliikenneluvan myöntäminen, vähäisistä muutoksista päättäminen ja maksusta päättäminen taksan perusteelle. Huomautukset ja kehotukset operatiivista toimintaa (kuntatekniikan ylläpitovalvoja, kuntatekniikan päällikkö)

	Tehtävä	Valtuusto	Kunnanhallitus	Valiokunta (ml TarkLtk)	Yhteiset toimielimet	Muu toimielin	Viranhaltija
4.5	**Muu maankäytön toimivalta**						
~~4.5.1~~	~~Lausunnon antaminen rakennusmaan järjestelyistä (Kiinteistönmuodostamisasetus 34 §)~~						~~kaavoitus- ja maankäyttöpäällikkö~~
4.5.2	Kiinteistönmuodostamislaissa ~~edellytetyistä kunnalle kuuluvista luvista päättäminen ja kiinteistönmuodostamislaissa~~ edellytettyjen lausuntojen antaminen (jakotoimitukset).						Kehityspäällikkö ~~kaavoitus- ja maankäyttöpäällikkö~~
4.5.3	Kiinteistöjen rasite- ja yhteisjärjestelysopimukset						Maankäyttöasiantuntija ~~kaavoitus- ja maankäyttöpäällikkö.~~ , jos sopimus ei edellytä kunnan maksamaa korvausta. Kehityspäällikkö, jos edellyttää haitan korvaamista
~~4.5.4~~	~~Kaupanvahvistajaoikeuksien ylläpito~~						
4.5.5	Kunnalle yhdyskuntarakentamisesta aiheutuvien kustannusten korvaamisesta (AKL luku 12 a)		X				
4.5.6	Suostumus kiinteistönmuodostumislain §:n 115 mukaisesti kunnan alueen ottamisesta rakennusmaan järjestelyyn		X				
4.5.7	Päätös hakea luonnonsuojelualueen perustamista kunnan omistamalle maalle		X				
4.5.8	Kiinteistö-, tie- ja lunastustoimitukset sekä kiinteistöjen kirjaamisasiat						Maankäyttöasiantuntija ~~Maankäyttöinsinööri:~~ hakee, edustaa ja päättää kuntaa koskevista asioista ~~tai määrää edustajan (nuorempi maankäyttöinsinööri)~~
4.5.9	Kunnan maaomaisuuden muu edunvalvonta ~~(mm. oja- ja vesistöasiat)~~						Maankäyttöasiantuntija ~~Maankäyttöinsinööri:~~ edustaa ja päättää kuntaa koskevista asioista, siltä osin kuin eivät kuulu kunnanhallitukselle, elinvoimavaliokunnalle
4.5.10	Peltoalueiden vuokraus						Metsäasiantuntija
4.5.11	Metsästysvuokrasopimukset						Metsäasiantuntija
~~4.5.12~~	~~Viljelypalstojen vuokraus~~						~~Maankäyttöinsinööri~~
4.5.13	Kunnan kartta-aineiston käyttöoikeudet						Kaavoitusarkkitehti ~~Maankäyttöinsinööri~~
4.5.14	Kunnan avustukset yksityisteiden kunnossapitoon			Elinvoimavaliokunta: Myöntämisperiaatteet			~~Maankäyttöinsinööri~~ Metsäasiantuntija
~~4.5.15~~	~~Julkinen kaupanvahvistaja~~						~~Maankäyttöinsinööri~~

	Tehtävä	Valtuusto	Kunnanhallitus	Valiokunta (ml TarkLtk)	Yhteiset toimielimet	Muu toimielin	Viranhaltija
4.5.16	Elinvoimavaliokunnan hallintaan kuuluvien alueiden (lukuun ottamatta pientalotontteja, rivitalotontteja, kerrostalotontteja ja yritystontteja, joista on tehty hintapäätös), rakennusten, huonetilojen ja näihin kuuluvien laitteiden vuokralle tai muutoin käytettäväksi luovuttaminen ja irtisanominen.						Elinvoimajohtaja. Elinvoimajohtaja päättää elinvoimavaliokunnan hallintaan kuuluvien alueiden käyttöön luovuttamisesta silloin, kun päätösvallan alaisuudessa on useamman muun viranhaltijan päätösvallan alaisia alueita.
4.5.17	Elinvoimavaliokunnan hallintaan kuuluvien alueiden käyttöön luovuttamisesta oman vastuualueensa osalta (esimerkiksi tapahtumakäyttöön Heinsuon urheilukenttä, uimarannat, tori)						Kuntatekniikan päällikkö (pl tori), Vapaa-aikapäällikkö torin osalta
4.5.18	Elinvoimavaliokunnan hallintaan kuuluvien alueiden vuokraamisesta tai muutoin käyttöön luovuttamisesta oman vastuualueensa osalta (esimerkiksi muuntamot).						~~Kaavoitus- ja maankäyttöpäällikkö~~. Maankäyttöasiantuntija päättää alueiden tilapäisestä ja lyhytkaisesta käyttöön luovuttamisesta (max 2 kk) tapahtumia varten. Kehityspäällikkö päättää alueiden käyttöön luovuttamisesta muutoin.
4.5.19	Elinvoimavaliokunnan hallintaan kuuluvien metsä- tms virkistysalueiden käyttöön luovuttamisesta erilaisia tapahtumia varten, siltä osin kuin alue ei ole kuntatekniikan hoidossa.						Metsäasiantuntija
4.6	**Luonnonvarojen hallinta**						
4.6.1	Päättää puun pysty- ja hankintakaupoista						Metsäsuunnitelmien mukaisissa myynneissä: Elinvoimajohtaja myyntihinnan ollessa yli 200 000, metsäasiantuntija 200 000 euroon saakka.
4.6.2	Metsäsuunnitelmien ylläpito, päivitykset ja toteutus			Elinvoimavaliokunta: metsäsuunnitelmien laatimista ohjaavan metsäohjelman hyväksyminen			Metsäasiantuntija

5. Toimivalta: Kaavoitus

	Tehtävä	Valtuusto	Kunnanhallitus	Valiokunta (ml TarkLtk)	Yhteiset toimielimet	Muu toimielin	Viranhaltija
5.0.1	Kaavoitusohjelma	x					
5.0.2	~~Alueidenkäyttölain mukainen kaavoituskatsaus~~						~~Kaavoitus- ja maankäyttöpäällikkö~~ Kaavoitusarkkitehti: laatii ja ylläpitää
5.1	**Maakuntakaava**						
5.1.1							
5.2	**Yleiskaava**						
5.2.1	Yleiskaava ja osayleiskaava	1. yleiskaavan laatimisesta (AKL § 36), yleiskaavan vireille tulosta ja tavoitteista ja hyväksymisestä 2. yleiskaavan mitoituksesta rantayleiskaavoissa ja ns. kyläkaavoissa (AKL 44§)	1. rakennuskiellosta tai toimenpiderajoituksesta yleiskaavaa laadittaessa tai muutettaessa (AKL § 38) 2.yleiskaavaehdotuksen sekä yleiskaavan valmisteluaineiston ja luonnoksen nähtäville asettamisesta (AKL § 65 ja MRA § 19) 3.maanomistajalta perittävästä yleiskaavan laatimiskustannuksista ranta-alueella (AKL § 76) ja tuulivoimarakentamista ohjaavan yleiskaavan laatimiskustannuksista (AKL § 77 c)				
5.3	**Asemakaava**						
5.3.1	Asemakaavan laatiminen ja muutos	Vaikutuksiltaan merkittävät asemakaavat (AKL § 52)	1.asemakaavan laatiminen (AKL § 51), mikäli kaavoitettava alue ei sisälly kaavoitusohjelmaan 2.alueidenkäyttölain mukaisesta asemakaavan toteaminen vanhentuneeksi (AKL § 60) 3. Asemakaavaprosessin keskeyttäminen tai päättäminen	Elinvoimavaliokunta: 1.Hyväksyy vaikutuksiltaan vähäiset asemakaavat ja asemakaavan muutokset 2.päättää rakennuskiellosta tai toimenpiderajoituksesta asemakaavaa laadittaessa tai muutettaessa 3.päättää asemakaava-alueella rakennuskiellon jatkamisesta, jos se kaavan ajoittamisen toteuttamiseksi on tarpeen 4.päättää asemakaavan ja asemakaavan muutoksen laatimis- ja käsittelykustannusten perimisestä ja kaavoituksen käynnistämissopimuksista 5. päättää asemakaavaehdotuksen nähtäville asettamisesta			Kaavoitusarkkitehti: hyväksyy asemakaava-alueella kadun tai muun yleisen alueen nimenmuutoksen, kunnanosan numeron tai muun vastaavan tiedon muutoksen (AKL 55 §) Kaavasta vastaava kuuluttaa kaavan valmisteluvaiheen asiakirjat nähtäville.
5.3.2	Kunnan lausunnon antaminen naapurikuulemisiin asemakaava-alueilla (muutoksen tekijä, kaavoitustiimi)						Kaavoitusarkkitehti
5.3.3	Rakennustapaohjeet					Valvontajaosto: päättää alueellisista tai koko kuntaa koskevista rakennustapaohjeista ellei rakennustapaohjeita hyväksytä asemakaavan yhteydessä	Rakennustarkastaja päättää rakennustapaohjeista poikkeamisista, rakentamislain poikkeamisia ja lupamenettelyjä koskevien säännösten mukaisesti

	Tehtävä	Valtuusto	Kunnanhallitus	Valiokunta (ml TarkLtk)	Yhteiset toimielimet	Muu toimielin	Viranhaltija
5.4	**Nimistö ja osoiteasiat**						
5.4.1	Asemakaava-alueiden ulkopuolisten teiden nimien ja nimenmuutosten hyväksyminen						kaavoitusarkkitehti
5.5	**Muut kaava-asiat**						
5.5.1	Kehittämisalueesta päättäminen, ellei sitä ole päätetty yleis- tai asemakaavan hyväksymisen yhteydessä (AKL § 111)	X					
5.5.2	Lausunnon antaminen Hollolan kunnan valvontajaoston ympäristölupa- ja maa-ainesluvista						Yleiskaavoittaja
5.5.3	Kunnan lausunnon antaminen naapurikuulemisiin asemakaava-alueiden ulkopuolella (muutoksen tekijä, kaavoitustiimi)						Yleiskaavoittaja
5.5.4	Lausunnon antaminen naapurikunnan lausuntopyyntöön yleiskaavoista						Yleiskaavoittaja
5.5.5	päättää kunnan suostumuksesta rakennuksen sijoittamiseen lähemmäksi kunnan omistaman alueen rajaa kuin mitä lait ja määräykset edellyttävät						Kaavoitusarkkitehti
5.5.6	kunnan lausunnon antaminen arvioitaessa rakentamisluvan sijoittamisen edellytyksiä suunnittelutarvealueella (RakL 46 §)						Kaavoitusarkkitehti
5.5.7	tarvittaessa kunnan lausunnon antaminen rakennusvalvonnalle poikkeamislupahakemukseen						Kaavoitusarkkitehti
5.5.8	Lausunnon antaminen naapurikunnan lausuntopyyntöön asemakaavoista						Kaavoitusarkkitehti

6. Toimivalta: Rakennettu ympäristö

	Tehtävä	Valtuusto	Kunnanhallitus	Valiokunta (ml TarkLtk)	Yhteiset toimielimet	Muu toimielin	Viranhaltija
6.1	**Rakennusvalvonta**						
6.1.1	Rakennusjärjestys (RakL 17-28 §)	X	Päättää rakennusjärjestysehdotuksen sekä rakennusjärjestyksen valmisteluaineiston nähtäville asettamisesta (RakL 19 § 2-3 mom.)				
6.1.2	Päättää väliaikaisen rakennuksen rakentamisluvasta (RakL 10, 43 §)						Rakennustarkastaja
6.1.3	Määrää poistumisturvallisuuden kannalta tarpeellisen turvallisuusselvityksen edellyttämisestä (RakL 32 §)						Rakennustarkastaja
6.1.4	Päättää erillisellä päätöksellä ratkaistavasta sijoittamisluvasta (RakL 43-46 §)						Rakennustarkastaja
6.1.5	Tekee alueellisen päätöksen sijoittamisen edellytyksistä suunnittelutarvealueella (RakL 47 §)						Rakennustarkastaja
6.1.6	Päättää maisematyöluvasta (RakL 53-54 §)						Rakennustarkastaja
6.1.7	Päättää rakennuksen purkamisluvasta (RakL 56 §)						Rakennustarkastaja
6.1.8	Päättää poikkeamisluvasta ja alueellisesta poikkeamisesta, sekä poikkeamisluvassa määrättävistä ehdoista (RakL 57, 58, 187 §)						Rakennustarkastaja
6.1.9	Päättää vähäisestä poikkeamisesta rakentamisluvan yhteydessä (RakL 59 §)						Rakennustarkastaja
6.1.10	Suorittaa lupahakemuksen vireilletulosta ilmoittamisen, naapureiden kuulemisen, sekä lausuntojen pyytämisen luvan käsittelyn yhteydessä (RakL 63-68 §)						Rakennustarkastaja
6.1.11	Päättää lupapäätöksessä annettavista lupamääräyksistä (RakL 76 §)						Rakennustarkastaja
6.1.12	Päättää aloittamisoikeudesta rakennustyön tai muun toimenpiteen suorittamiseen ennen päätöksen lainvoimaisuutta (RakL 78 §)						Rakennustarkastaja
6.1.13	Päättää aloittamisoikeuteen liittyvien vakuuksien hyväksymisestä tai vapauttamisesta (RakL 78 §)						Rakennustarkastaja
6.1.14	Määrää päätöstensä osalta lupa- ja valvontamaksusta yksittäistapauksessa vahvistetun taksan mukaisesti (RakL 79 §)						Rakennustarkastaja

	Tehtävä	Valtuusto	Kunnanhallitus	Valiokunta (ml TarkLtk)	Yhteiset toimielimet	Muu toimielin	Viranhaltija
6.2	**Hulevesiasiat**						
6.2.1	Päättää hulevesien hallinnan järjestämisestä asemakaava-alueilla (AKL 103 i §)			Elinvoimavaliokunta			
6.2.2	Päättää kunnan hulevesijärjestelmän toteuttamisesta (AKL 103 m §)			Elinvoimavaliokunta			
6.2.3	Hyväksyy hulevesisuunnitelman (AKL 103 l §)			Elinvoimavaliokunta			
6.2.4	Päättää hulevesien hallinnasta perittävän maksun (AKL 103 n §)			Elinvoimavaliokunta			
6.2.5	Päättää hulevesistä aiheutuvien tulvariskien arvioinnista, hulevesitulvien merkittävien tulvariskialueiden nimeämisestä ja hulevesitulvariskien hallintasuunnitelmasta (Laki tulvariskien hallinnasta, 19 §)			Elinvoimavaliokunta			
6.2.6	Valvoo hulevesiä koskevan AKL 13 a luvun noudattamista (AKL 103 d §)					Valvontajaosto toimii AKL 103 d § mukaisena monijäsenisenä toimielimenä	Rakennustarkastaja vastaa viranhaltijana AKL 13 a luvun valvontatehtävien suorittamisesta
6.2.7	Päättää vapautuksesta hulevesien johtamisesta kunnan hulevesijärjestelmään (AKL 103 f § ja vesihuoltolaki 17 c §)					Valvontajaosto	Vesihuoltopäällikkö antaa lausunnon
6.2.8	Päättää kiinteistön ja kunnan hulevesijärjestelmän rajakohdan ja antaa hulevesien johtamiseen liittyvät määräykset (AKL 103 g §)					Valvontajaosto	
6.2.9	Päättää hulevesien hallintaa koskevista määräyksistä (AKL 103 j §)					Valvontajaosto	
6.2.10	Määrää hulevesistä aiheutuvan haitan poistamisesta (AKL 103k §)					Valvontajaosto	
	Asuntoviranomaisen tehtävät						

7. Toimivalta: Ympäristöasiat

	Tehtävä	Valtuusto	Kunnanhallitus	Valiokunta (ml TarkLtk)	Yhteiset toimielimet	Muu toimielin	Viranhaltija
7.1	**Ympäristöasioiden ohjaus**						
7.1.1	Kunnan edustaminen vesiensuojelun tai ympäristönsuojelun toimialaan liittyvien yhdistysten tai säätiöiden, joiden jäsen kunta on, sääntömääräisissä vuosi-, syys- tai kevätkokouksissa						Ympäristötarkastaja tai ympäristösihteeri
	Tehtävä	**Valtuusto**	**Kunnanhallitus**	**Valiokunta (ml TarkLtk)**	**Yhteiset toimielimet**	**Muu toimielin**	**Viranhaltija**
7.2	**Ympäristönsuojelun lupa- ja ilmoitusasiat**						
7.2.1	Poikkeuksen myöntäminen talousjätevesien käsittelyvaatimuksista (YsL 156 d §)						Ympäristötarkastaja tai ympäristösihteeri
	Tehtävä	**Valtuusto**	**Kunnanhallitus**	**Valiokunta (ml TarkLtk)**	**Yhteiset toimielimet**	**Muu toimielin**	**Viranhaltija**
7.6	**Luonnonsuojelun lupa-asiat**						
7.6.1	Luonnonmuistomerkin rauhoittaminen ja rauhoittamisen lakkauttaminen (luonnonsuojelulaki 95 ja 96 §)					Elinvoimavaliokunnan valvontajaosto	
7.8	**Ulkoilulain mukainen toimivalta**						
7.8.1	Leirintäalueilmoituksen käsitteleminen (ulkoilulaki 20 §)						Ympäristötarkastaja tai ympäristösihteeri
7.8.2	Määräysten antaminen leirintäalueilmoituksista (ulkoilulaki 21 §)						Ympäristötarkastaja tai ympäristösihteeri
7.8.3	Ulkoilulain mukaisen huomautuksen antaminen (ulkoilulaki 24 § 1 mom)						Ympäristötarkastaja tai ympäristösihteeri
7.8.4	Ulkoilulain mukaisten tilapäistä leirintäaluetta koskevien määräysten antaminen (ulkoilulaki 25 §)						Ympäristötarkastaja tai ympäristösihteeri

8. Toimivalta: Varhaiskasvatus ja perusopetus

	Tehtävä	Valtuusto	Kunnanhallitus	Valiokunta (ml TarkLtk)	Yhteiset toimielimet	Muu toimielin	Viranhaltija
8.1	**Opetuksen järjestäminen**						
8.1.1	Opetuksenjärjestäjän toimintaa ohjaavat asiakirjat			x			
8.1.2	Oppilaaksiottoalueet			x			
8.1.3	Oppilaaksiotto						Perusopetuksen rehtori, erityisopetuksen rehtori ja rehtori
8.1.4	Oppilaaksiotto toissijaiseen kouluun						Perusopetuksen rehtori, erityisopetuksen rehtori ja rehtori
8.1.5	Vapauttaminen erityisestä syystä oppiaineen opiskelusta POL 18 §						Perusopetuksen rehtori, erityisopetuksen rehtori ja rehtori
8.1.6	Oppimäärän suorittaminen erityisessä tutkinnossa						Perusopetuksen rehtori, erityisopetuksen rehtori ja rehtori
8.1.7	Valvovan/tutkivan opettajan määrääminen						Perusopetuksen rehtori, erityisopetuksen rehtori, rehtori ja apulaisrehtori (virka)
8.1.8	Oppivelvollisuuden suorittamisen keskeyttäminen ja opiskeluoikeuden palauttaminen						Perusopetuksen rehtori, erityisopetuksen rehtori ja rehtori
8.1.9	Oppivelvollisuuslain mukainen opiskelupaikan osoittaminen						Perusopetuksen rehtori, erityisopetuksen rehtori ja rehtori
8.1.10	Koulun järjestyssäännöt ja muut säännöksissä mainitut opiskeluympäristön turvallisuutta koskevat määräykset						Sivistys- ja hyvinvointijohtaja
8.1.11	Oppilaan poissaololupa yli viisi (5) päivää						Perusopetuksen rehtori, erityisopetuksen rehtori ja apulaisrehtori
8.1.12	Oppilaan poissaololupa 1 - 5 päivää						Opettaja
8.1.13	Koululaisten aamu- ja iltapäivätoimintapaikat						Perusopetuksen rehtori, erityisopetuksen rehtori, rehtori ja apulaisrehtori (virka)
8.1.14	Aamu- ja iltapäivätoiminnan maksusta vapauttaminen						Perusopetuksen rehtori, erityisopetuksen rehtori, rehtori ja apulaisrehtori (virka)
8.1.15	Esi- ja perusopetuksen lukuvuoden työ- ja loma-ajoista päättäminen			x			
8.1.16	Perusopetuksen poikkeava aloittamisajankohta						Perusopetuksen rehtori, erityisopetuksen rehtori
8.1.17	Koulutyön keskeyttäminen erittäin pakottavasta syystä						Sivistys ja hyvinvointijohtaja

	Tehtävä	Valtuusto	Kunnanhallitus	Valiokunta (ml TarkLtk)	Yhteiset toimielimet	Muu toimielin	Viranhaltija
8.1.18	Kirjallinen varoitus oppilaalle						Perusopetuksen rehtori, erityisopetuksen rehtori ja apulaisrehtori (virka)
8.1.19	Opetuksen julkisuuden rajoittaminen						Perusopetuksen rehtori, erityisopetuksen rehtori ja apulaisrehtori
8.1.20	Periaatteet ja linjaukset lukuvuosisuunnittelun, tuntikehys- ja erityisresurssituntien pohjaksi			x			
8.1.21	Koulukohtainen lukuvuosisuunnitelma						Sivistys- ja hyvinvointijohtaja
8.1.22	Tuntikehyksen jakaminen						Sivistys- ja hyvinvointijohtaja
8.1.23	Koululaisten iltapäivä- ja kesätoiminnan toimintasuunnitelma sekä maksuperusteet			x			
8.2	**Varhaiskasvatuksen järjestäminen**						
8.2.1	Opetuksenjärjestäjän toimintaa ohjaavat asiakirjat			x			
8.2.2	Varhaiskasvatusmaksut ja avoimen varhaiskasvatustoiminnan maksuperusteet			Lakisääteiset (tiedoksi Sivistys- ja hyvinvointivaliokunnalle)			
8.2.3	Varhaiskasvatusmaksut, näiden alentaminen ja perimättä jättäminen						Varhaiskasvatuspäällikkö
8.2.4	Varhaiskasvatus- ja esiopetuspaikan myöntäminen sekä palvelutarpeen muutoksista päättäminen						Varhaiskasvatuksen asiantuntija
8.2.5	Palvelusetelin myöntäminen						Varhaiskasvatuksen asiantuntija
8.2.6	Palvelusetelituottajavalinnat						Varhaiskasvatuksen asiantuntija
8.2.7	Asiakaskohtaisella maksusitoumuksella annettavat palvelut						Varhaiskasvatuspäällikkö
8.2.8	Avoimen varhaiskasvatustoiminnan järjestämismuoto			Sivistys- ja hyvinvointivaliokunta: palveluiden laajuutta koskevat linjaukset			Varhaiskasvatuspäällikkö
8.2.9	Yksityisen hoidon tuen kunnallisen lisän maksaminen ja suuruus			x			
8.2.10	Yksityisen varhaiskasvatuksen palvelutuotannon valvonta						Varhaiskasvatuksen asiantuntija

	Tehtävä	Valtuusto	Kunnanhallitus	Valiokunta (ml TarkLtk)	Yhteiset toimielimet	Muu toimielin	Viranhaltija
8.3	**Hallinnon järjestäminen**						
8.3.1	Harkinnanvaraisten lisätehtävien määrääminen opettajille ja niistä maksettava korvaus virkaehtosopimuksen mukaisesti						Sivistys- ja hyvinvointijohtaja, sekä rehtorit OVTESIN mukaiset lisätehtävien osalta
8.3.2	Tutkimusluvat koskien omaa palvelua, tarvittaessa lasten huoltajien suostumusten perusteella						Varhaiskasvatuspäällikkö, perusopetuksen rehtori, erityisopetuksen rehtori, vapaa-aikapäällikkö,palvelupäällikkö
8.3.3	Palvelualueen sisäiset arviointijärjestelmät						Sivistys- ja hyvinvointijohtaja
8.4	**Kuljetukset**						
8.4.1	Esiopetus- ja koululaiskuljetusten perusteet			x			
8.4.2	Harkinnanvaraiset koululaiskuljetukset						Perusopetuksen rehtori, erityisopetuksen rehtori, rehtori, varhaiskasvatuspäällikkö
8.5	**Oppimisen tuki**						
8.5.1	Erityinen ja tehostettu tuki sekä tukipalvelut varhaiskasvatuksessa						Varhaiskasvatuspäällikkö
8.5.2	Pidennetty oppivelvollisuus (31.7.2026 asti) Varhennettu oppivelvollisuus (1.8.2026 alkaen)						Erityisopetuksen rehtori
8.5.3	Oppilaskohtaiset tukitoimet						Erityisopetuksen rehtori
8.5.4	Opinnoissa eteneminen tavoitekokonaisuuksittain vuosiluokkaa nopeammin						Perusopetuksen rehtori, erityisopetuksen rehtori
8.5.5	Opinnoissa eteneminen tavoitekokonaisuuksittain vuosiluokkaa hitaammin						Erityisopetuksen rehtori
8.5.6	Oppimäärän rajaaminen						Erityisopetuksen rehtori
8.5.7	Oppilaan vapauttaminen oppiaineen oppimäärästä tilapäisesti POL 20 h §						Perusopetuksen rehtori, erityisopetuksen rehtori
8.5.8	Tietojen luovuttaminen opiskeluhuoltopalvelujen henkilöstölle						Perusopetuksen rehtori, erityisopetuksen rehtori, varhaiskasvatuspäällikkö

9. Toimivalta: Vapaa-aikatoimi

	Tehtävä	Valtuusto	Kunnanhallitus	Valiokunta (ml TarkLtk)	Yhteiset toimielimet	Muu toimielin	Viranhaltija
9.1	**Kulttuuripalvelut**						
9.1.1	Kunnan taide- ja museokokoelmien kartuttamisperusteet ja näiden vastuuhenkilön määrääminen			Sivistys- ja hyvinvointivaliokunta			
9.1.2	Kirjastokokoelman hankinta, hoito ja kehittäminen						Osastonjohtaja (kirjasto)
9.1.3	Kirjastojärjestelmän kehittäminen						Osastonjohtaja (kirjasto)
9.1.4	Kirjastoauton reitti ja aikataulu						Osastonjohtaja (kirjasto)
9.1.5	Kirjaston kirjojen ja muun aineisto luovutus ja myynti						Osastonjohtaja (kirjasto)
9.1.6	Kirjastopalveluissa perittävät maksut						Osastonjohtaja (kirjasto)
9.1.7	Vapaa-aikapalveluiden toimintojen toimintatavat, aukioloajat- ja omatoimikirjaston itsepalveluajoista.						Vapaa-aikapäällikkö
9.1.8	Päättää vapaa-aikapalveleuiden alaisten tilojen vakituisista käyttövuoroista						Vapaa-aikapäällikkö
9.1.9	Vapaa-aikapalveluiden toimintojen järjestyssäännöistä						Vapaa-aikapäällikkö
9.1.10	Päättää vapaa-aikapalveluiden välineiden ja kaluston vuokrista ja vuokraamisesta.						Vapaa-aikapäällikkö
9.1.11	Päättää Hämeenkosken kotiseutumuseon opstuksen järjestämisestä						Vapaa-aikapäällikkö
9.1.12	Päättää vapaa-aikapalveluiden tuotantotukien myöntämisestä sivistys- ja hyvinvointivaliokunnan päättämien kriteerien mukaisesti.						Vapaa-aikapäällikkö
9.2	**Liikuntapalvelut**						
9.2.1	Liikuntatoimitilojen ja ulkoliikuntapaikkojen käytöstä perittävät maksut			x			
9.2.2	Liikuntatoimitilojen vuorojen jakoperusteet			x			
9.3	~~**Maahanmuuttoasiat**~~						
9.4	**Avustukset**						
9.4.1	Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen avustusmäärärahan käyttö hyvinvointikoordinaattorin esityksestä						Sivistys- ja hyvinvointijohtaja

10. Toimivalta: Vesihuolto

	Tehtävä	Valtuusto	Kunnanhallitus	Valiokunta (ml TarkLtk)	Yhteiset toimielimet	Muu toimielin	Viranhaltija
10.1	**Vesihuollon kehittäminen ja järjestäminen**						
10.1.1	Vesihuollon kehittäminen yhdyskuntakehitystä vastaavasti ja alueelliseen yleissuunnitteluun osallistuminen (vesihuoltolaki 5 § ja 5 a §)	Hyväksyy kunnan vesihuoltosuunnitelman		elinvoimavaliokunta		Valvontajaosto antaa lausunnon kunnan vesihuoltosuunnitelmasta	Vesihuoltopäällikkö osallistuu alueelliseen yleissuunnittelutyöhön ja laatii lausunnot. ympäristöterveysjohtaja antaa lausunnon kunnan vesihuoltosuunnitelmasta
10.1.2	Vesihuollon järjestäminen (vesihuoltolaki 6 §)			elinvoimavaliokunta			
10.1.3	Vesihuollon toiminta-alue (vesihuoltolaki 8 §)			elinvoimavaliokunta		Valvontajaosto antaa lausunnon	Vesihuoltopäällikkö laatii vesihuoltolaitoksen esityksen, ympäristöterveysjohtaja antaa lausunnon
10.2	**Vesihuollosta huolehtiminen**						
10.2.1	Vesihuoltopalveluja koskevat sopimukset			elinvoimavaliokunta			
10.2.2	Vesihuoltosuunnitelmien hyväksyminen						vesihuoltopäällikö
10.2.3	Kiireellisten vesihuollon korjaustöiden suorittamisesta päättäminen päätösvallan puitteissa, mikäli vahingon estäminen tai toiminnan turvaaminen sitä edellyttävät						vesihuoltopäällikö
10.2.4	Urakalla suoritettujen töiden vastaanottamisen hyväksyntä ja takuutarkastukset valiokunnan ja viranhaltijan antamissa urakoissa.						vesihuoltopäällikö
10.3	**Liittäminen vesihuoltoverkostoihin ja vesihuollon hoitaminen**						
10.3.1	Vapautus liittämisvelvollisuudesta (vesihuoltolaki 11 §)					valvontajaosto	Ympäristösihteeri tai ympäristötarkastaja silloin, kun hakemuksen kohteena olevan kiinteistön vedenkäyttö katsotaan vähäiseksi (ns. Kantovedellinen kiinteistö tai kesävesi letkulla). ympäristöterveysjohtaja ja vesihuoltopäällikkö antavat tarvittaessa lausunnot.
10.3.2	Liittämiskohdan määrääminen (vesihuoltolaki 12 §)						Vesihuoltopäällikkö
10.4	**Huleveden viemäröinti**						
10.4.1	Huleveden viemäröinnistä sopiminen ja hulevesiviemäröinnin alue (vesihuoltolaki 17 a §)			elinvoimavaliokunta			Vesihuoltopäällikkö laatii vesihuoltolaitoksen esityksen
10.4.2	Vapautus liittämisvelvollisuudesta (vesihuoltolaki 17 c §)					valvontajaosto	Vesihuoltopäällikkö antaa tarvittaessa lausunnon
10.4.3	Korvaus yleisten alueiden huleveden viemäröinnistä (vesihuoltolaki 19 a §)			elinvoimavaliokunta			
10.5	**Sopimukset vesihuollosta ja huleveden viemäröinnistä**						
10.5.1	Vesihuollon ja huleveden viemäröinnin yleiset toimitusehdot (vesihuoltolaki 22 §) ja sopimusehtojen muuttaminen (vesihuoltolaki 23 §)			elinvoimavaliokunta			